

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio IV. An Sponsalia juramento confirmata sic obligent, ut nisi priùs per matrimonium ratum impleantur, non sit licitum Religionem ingredi? Ex num. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

fit potior jure, sicut est potior tempore R. 54.
F. in 6.

QUÆSTIO IV.

An Sponsalia juramento confirmata sic obligent, ut nisi prius per matrimonium ratum impleantur, non sit licitum Religionem ingredi?

Ex num. 2.

48. **R** Esp. Negativè. Ità *Suar.* tomo 2. de *Relig.* l. 2. de *Furam.* c. 12. à n. 14. *Sanch.* l. 1. D. 43. num. 3. ubi citatis plurimis, vocat sententiam verissimam. *Palauus de Sponsal.* D. 1. p. 18. n. 5. *D. Schambogen* in sua *Hecatombe Dissertat.* 81. *Pirrhing*, *Canisus*, *Wagnerek* & hoc teste *Canonista* super cap. *Commissum* 16. de *Sponsal.* *Mastrius Diss.* 7. de *Matrim.* q. 10. n. 303. *Ilfung*, *Zoësius*, *König*; *Oberascher*, qui meritò excipit cum *Pirrhing*, dummodo copula carnalis cum *Sponsa* non intervenerit, ex cit. *Capit. commissum*. Citantur præterea *Covarruv.*, *Coninck*, *Guttierez*, *Pontius* &c. Contra *Navarrum*, *Ledesmam*, *Branccatum*, aliosq; paucos. *Prob. Ex Trident. Sess.* 24. de *Sacr. Matr.* c. 6. & ex c. *Verum* 2. & c. *Ex publico* 7. de *Convers. Conjugat.* Licitum est Religionem ingredi post ipsum matrimonium ratum, quamvis juratum, ut etiam constans est opinio apud

apud omnes teste *Suar. l. c. n. 8.* Ergo à potiori id licitum est post Sponsalia: juramentum enim non impedit; 1°. Nam matrimonium ratum est vinculum fortiùs, quàm Sponsalia jurata, utpote statum constituens, nec dissolubile per mutuum consensum; vel propter fornicationem, aut mutationem compartis, sicut dissolvi possunt jurata Sponsalia. Ergo si matrimonium ratum ingressum in Religionem non impedit, nec Sponsalia jurata impediunt. 2°. Quia juramentum sequitur naturam contractùs, pro quo interponitur. *c. Quemadmodum 25. de Furejur. l. fin. C. de non numer. pec.* ergo sicut Sponsalia, imò & matrimonium ratum includit hanc tacitam conditionem: *nisi statum Religionis elegero*, ità eandem includit juramentum, ut non sit periculum perjurij; quòd autem conditio illa includatur, patet ex juribus cit. & in hac parte conveniunt maximè Doctores inquit *Suar. l. c. n. 16.* 3°. Juramentum non infringit, qui illud commutat in melius, *arg. c. Pervenit 3. de Furejur. c. Scriptura 4. de Voto & Voti redempt.* Atqui melius est Religionem ingredi, quam nubere *c. Nuptiarum 41. XXVII. q. 1. & 1. ad Cor. 7. v. 38. & 40.* ob quam causam professio Religiosa extinguit omnia vota alia priùs emissa. ut docent D. D. *in c. Scripturae.* teste *Lym. l. 5. tr. 5. c. 10. n. 3.* Ergo. 4°. Gregorius XIII. *Declaravit mulierem etiam post Sponsalia jurata posse liberè fieri monialem:* inquit *Jac. Pignatellus tr. 9. Consult. 133. n.*

48. idem est de viro, ob identitatem rationis.
Ergo.

49. Ob. 1°. *Cap. Commissum 16. de Sponsal.* de tali Sponso expressè dicit: *Tutiùs est ei Religione juramenti servatâ prius contrahere* (nempe matrimonium ratum) *& postea, si elegerit, ad Religionem migrare.* Ergo non potest Sponsus post jurata Sponsalia Religionem ingredi, nisi prius matrimonium ratum contrahat, & sic Sponsam magis de suo ad eam reditu certificet, casu quo in Religione non perseveret. Hoc capitulum, ut videre est apud *Suarez, Zoësum, Schambogen &c.* mirè torquet capita Authorum. Aliqui dicunt hic à Pontifice tantum dari consilium, non præceptum; Sed non apparet, quomodo hoc sit tutius; cum aliàs plenè ad Religionem amplectendam resolutò per se tutius sit immediatè ingredi.

1°. Quia Religio est status perfectior, & à periculis remotior. 2°. Quia mulieri cohabitans periculo se exponit nè voluptate illectus sanctum propositum mutet. 3°. Quia Matrimonij rati, mox iterum deserendi contractus, videtur esse actus prorsus otiosus, ad nihil utilis; imò Sponsæ, & Sacramenti illusorius, & juramento, quo sinè dubio matrimonium stabile intendebatur, minùs conformis: unde *Sanch. l. 1. D. 43. n. 7. & 10.* Solidè probat, eum peccare mortaliter; qui contrahit cum intentione ingrediendi Religionem, ante consummationem matrimonij, propter gravia mala Sponsæ sic deceptæ, & non præmonitæ, imminèntia; præsertim si
Spon-

Sponsus ille prius voto castitatis, vel ingredienda Religionis obstrictus fuisset; cuius voti dignitati per tale matrimonium multum derogaret. Ergo, ut habet Palaus, si non contra justitiam, saltem graviter delinqueret, contra Charitatem.

§ 0. Alij putant esse tutius, secundum vulgi opinionem, quod talem Sponsum facile argueret de perjurio, nisi prius matrimonium ineat. Verum Pontificis decisio petebatur, non secundum errantis vulgi opinionem, sed secundum rei veritatem. *Mastrius ex Bonacina* putat esse *tutius* si alioquin Sponsa ex ingressu prævio ad Religionem, subiret damna aliqua, vel infamiam, tanquam ob aliquod scelus deserta: verum hoc casu non esset tutius tantum, sed simpliciter necessarium, & obligatorium. Alij comparativum *tutius*, ut subinde fit, poni credunt pro positivo. Mihi dicendum videtur, non esse quidem tutius simpliciter, & universaliter, aut per se, ut dictum est; sed in præsentis casu, in quo Sponsus nondum erat firmiter determinatus ad ingressum, nec eum elegit, sed adhuc deliberabat, seu *suspirabat*, unde additur, & postea si *elegerit*; insuper juraverat intrà biennium matrimonium se initurum, quod tempus ad finem properabat. Tali finè dubio *tutius* erat prius matrimonium contrahere: non poterat enim expectare usque dum biennium plenè efflueret, quia sic perjurus fieret; nec immediatè Religionem ingredi, ante plenam resolutionem tutum erat, ob periculum regressus non finè infamia, & jactura Sponsæ, secuturi: *tutius* ergo huic fuerat prius matrimonium contrahere,

trahere, & per duos menses, qui ad deliberandum in matrimonio rato conceduntur, de statu Religioso maturius deliberare.

§1. Ob. 2°. *Non est tutum quemlibet contra juramentum suum venire, nisi tale sit, quod servatum vergat in interitum salutis aeternae.* c. Si verò 8. de Jurejur. simile quid dicitur. c. Cum contingat 28. Unde ex cap. Debitorum 6. eod. tit. tenetur quis etiam usuras solvere, si ad eas pendendas juramento se obstrinxit. Ergo cum sine dispendio salutis possit Sponsus juramentum servare, & nihilominus postea ad Religionem se transferre, non licebit ei eandem prius ingredi. R. N. Suppositum, quod talis juramento suo contra veniat; quia illud erat conditionatum: nisi elegero Religionem juxta dicta pro Conclus. quam conditionem non habent juramenta in objectione posita.

§2. Ob. 3°. *Quamvis juxta probat. 3. Conclus. communitè licita sit commutatio juramenti in melius, illicita tamen est, dum cedit in injuriam, & præjudicium tertij; nec acceptatur à DEO, sicut paritas est in voto; similiter qui Petro promisit dare centum, non potest promissionem licitè commutare in eleemosynam mille florenorum alteri, quàm Petro donandorum. Ergo nec mutare licet Sponsalia in statum Religionis.* R. N. supposita argumenti: 1°. Quod Sponsæ fiat injuria; Sponsus enim utendo jure suo ab Ecclesia sibi concessa, nulli injurius est. Reg. 55. F. ff. 2°. Quod Sponsus tali casu juraverit absolute, cum jura pro favore statûs Religiosi, similibus
jura;

juramentis semper inesse velint tacitam conditionem: *nisi jurans Religionem amplectatur*; quæ conditio nec per intentionem jurantis excludi potest; quia exclusio adversaretur bono, & juri communi, cui privatus renuntiare non potest. *arg. c. Si diligenti 12. de foro Compet.* Insuper citatus Suarez c. 12. n. 17. notat, nec satis rationabilem fore promissionem absolutam matrimonij, sinè prædicta conditio; quia prudens non est, cum tanti boni spiritualis dispendio, facere se perpetuò inhabilem ad statum meliorem. Ex his R. 2. C. Antecedente N. Conseq. quia in priori casu ponitur absolutè jurans, aut promittens; cui si licita esset mutatio; infinitæ fraudes cum injuria tertij sub prætextu melioris boni fieri possent; in nostro casu est promissio conditionata tantum, conditio in jure fundata.

53. Ob. 4°. Non licet debitori ingredi religionem, ante solutionem debiti, si illud solvere possit. Atqui talis Sponsus contrahendo matrimonium, potest obligationi suæ satis facere; & insuper gratiæ Sacramentalis, quæ in matrimonio confertur, prius se participem. ergo. Conf. si non impleat prius juramentum, sequitur quòd DEUM fecerit testem falsi, quod nunquam est licitum. Ergo. R. C. Maj. N. Suppositum min. quòd talis habeat obligationem, seu absolutum debitum contrahendi matrimonium; unde est disparitas ad alia debita absoluta. Gratia autem Sacramentalis, tanto periculo mutandi pium propositum conjuncta, facilè compensabitur aliis gratiis, quas DEUS tali rependit, qui se totum

consecrat in obsequium Divinum. Quæ verò gratia specialis datur pro ferendis matrimonij oneribus, aspiranti ad Religionem hæud necessaria est. Ad Conf. N. sequelam, cum tale juramentum sit verum sub conditione.

QUÆSTIO V.

An Sponsalia inter cognatos, vel aliter impeditos valeant, contracta sub conditione: si Pontifex dispensaverit?

Ex num. 10.

54. **N**egant non pauci ex antiquis apud Sanchez, his accedit Busenbaum citans Barbosam cum Diana, & tacito nomine alios decem; Sporer addit Dianam, Sotum, Navarrum, Pater Wex Cardinalem de Luca, Oberascher ait esse Sententiam communem Canonistarum, cui favet Wagnerek super cap. finale de Condit. appos. Melius affirmant Sanchez l. 5. D. 5. n. 12. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 7. n. 4. Castro Palaus de Sponsal. D. 1. p. 16. n. 7. Gobat Tr. 10. de Spons. n. 161. Ilfing Tr. 6. D. 9. n. 16. Zoësius, Pirrhing, Engel super tit. Decret. de Condit. appos. P. Wex in suo Opusculo Canon. Trid. Sporer, König, Oberascher. Denique plurimi apud Sanchez, & Gobat, tum Theologi tum Canonistæ, & apud Pasqualigum teste Sporer innumeri. Prob. 1°. Sponsalia sub dicta conditione versantur circa ob-

I

jectum